

День Хрещення Київської Русі

Вперше День Хрещення Київської Русі відзначили у 2007, але не на офіційному рівні. Однак уже наступного року він був встановлений як державне свято указом Президента України Віктора Ющенка. Ця дата також обрана була неспроста, а на честь 1020-річчя Хрещення Київської Русі. Цьогоріч відзначаємо 1030-річчя Хрещення Київської Русі. Як відомо, у 988 році князь Володимир Великий хрестив Русь. Це знаменувало новий етап розвитку держави і докорінно змінило хід її історії.

За переказами, сам Володимир Красне Сонечко був язичником і з ранніх років поклонявся богам. Однак князь розумів, що Київська Русь потребує монотеїстичної релігії, тобто – одна держава, один князь, один Бог. Більш того, європейський світ, у тому числі могутня Візантія, на той час вже прийняли християнство і союз з ними міг значно зміцнити міжнародний статус Київської Русі. Не секрет, що на Володимира Великого також вплинула його бабуся – княгиня Ольга, яка була християнкою. Тому вибір православ'я був обумовлений не стільки внутрішнім поривом правителя, скільки його раціональним рішенням.

Хрещення Русі Володимиром Великим

Хрестити Київську Русь і проголосити християнство державною релігією

припало князю Володимиру Великому. Прийшовши до влади за допомогою варязької дружини і язичницької еліти, Володимир задля їхніх інтересів запровадив язичницький пантеон богів. На місці старого капища, де стояла подoba Перуна, з'являються 7 різноплеми́нних богів — Перун, Дажбог, Хорс, Стрибог, Сі

маргл, Мокош, Велес.

Але трохи згодом Володимир переконався, що для зміцнення держави та її престижу потрібна нова віра. Київська держава підтримувала найтісніші стосунки з Візантією — найбагатшою, могутнішою і найбільш культурно впливовою державою того часу. Так він вирішив прийняти християнство та охрестити весь свій народ.

Хрещення відбулося у часи послаблення внутрішньополітичного стану у Візантійській імперії. У 980-х вибухає вкрай небезпечне антиурядове повстання на Сході імперії, очолюване Вардою Фокою і підтримане населенням Таврії. Скрутне становище, у якому опинився імператор Візантії, змусило його звернутися до Києва з проханням про військову допомогу. Умови, за якими Київ погоджувався допомогти Візантії, продиктував Володимир. За ними київський князь зобов'язувався допомогти імператору придушити повстання, а за це той мав би віддати за Володимира свою сестру Анну (тобто Володимир отримував би права на візантійський трон) та сприяти хрещенню населення Київської держави. При цьому Володимир спочатку отримав відмову, і тільки захоплення

ним візантійської колонії Херсонесу (Корсунь) примусило Візантію укласти цю угоду.

Про те, звідки прийшла ієрархія в Україну, є різні теорії. Перша, що ієрархія прийшла з Візантії (Є. Голубінський, М. Грушевський, Й. Пелеш, М. Міллер, Ф. Дворнік). Другу теорію (рим.) відстоюють Банімгартен, Жюжі та М. Коробка. Никонівський

літопис говорить про посольства до Володимира від папи (988, 991, 1000) та до папи від Володимира (994, 1001). Третю теорію (охридську або македонську) висунув М. Приселков, а з українців її підтримують історики Т. Коструба, С. Томашівський, з росіян А. Карташов, Є. Шмурло, Г. Федотов, П. Ковалевський, німець Г. Кох. Вона ґрунтується на подібності мови. («Номоканон» прийшов в Україну в болг. ред.). Четверту теорію (тмутороканську) висунув Ю. Вернадський і за ним М. Чубатий. Обидва автори є тієї думки, що в межах Київської держави в часи хрещення Володимира вже існувала ієрархія в Тмуторокані.

Після офіційного хрещення киян у 988 християнство стає державною релігією Київської Русі. Християнізація Русі йшла поступово за водними шляхами, спершу її прийняли більші осередки, пізніше провінція. Не всюди цей процес відбувався без опору, як у Києві. Головний опір чинили служителі поганського культу — «волхви», вплив яких на південних землях Русі був

незначний. Натомість на півночі у Новгороді, Суздалі, Білоозер'ї вони підбурювали населення до відкритих виступів проти християнських священників. Ще довго співіснували між собою деякі елементи поганської віри, переважно обрядів, із християнством (т. зв. двовір'я). Для унормування церковного життя у своїй державі, Володимир видав Устав, призначивши десятину на утримання церкви, та визначив права духовенства: Володимир намагався дати структурне оформлення нової релігії, подібне до візантійського. Перша згадка про митр на Русі відома з 1037, хоч — раніше мусив бути архієпископ, який наглядав над руською церквою. Першим митр., який згадується, був грек Теотемпт (див. Київ. митрополія). Християнство, проповідуючи милосердя та християнську любов — підвалини цивілізованого і мирного життя, об'єднало релігійно велику державу Володимира і позитивно вплинуло на мораль керівної верхівки і населення. З прийняттям християнства на Русі поширилася писемність. Володимир закладав школи, будував церкви спершу в Києві, а згодом по інших містах. Учителями були священники з Корсуня, які знали слов'янську мову. Факт, що з прийняттям християнства не прийшло до безпосереднього політичного опанування Русі Візантією, а відкрито новій християнізованій спільноті зв'язки з далекими і близькими сусідами, слід уважати найпозитивнішим наслідком акту хрещення Русі і слов'ян Сходу.

Джерело: uk.wikipedia.org/wiki/Хрещення_Русі

